

Οικονομική απειλή και στρατηγική αποστολή

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ***

Η πληροφορία ότι οι Αραβες σύμμαχοι των ΗΠΑ στον Περσικό Κόλπο ενθαρρύνουν τον Αμερικανό πρόεδρο να συνεχίσει τον πόλεμο εναντίον του Ιράν μέχρι να αποδυναμωθεί αρκετά το καθεστώς της Τεχεράνης αυξάνει την ανησυχία για κλιμάκωση του πολέμου, την ώρα που οι οικονομικές επιπτώσεις του μόλις αρχίζουν να γίνονται κατανοητές.

Ειδικόι όπως ο επικεφαλής της Διεθνούς Επιτροπής Ενέργειας Φατίχ Μπιρόλ προειδοποιούν ότι το ενεργειακό σοκ εφοδιασμού που προκαλεί ο πόλεμος στο Ιράν είναι μεγαλύτερο από ό,τι εκείνου της δεκαετίας του '70 και του πολέμου στην Ουκρανία μαζί και πως οι πολιτικοί ηγέτες υποτιμούν το μέγεθος της κρίσης στην αγορά ενέργειας. Όπως υπολογίζει, από την αγορά έχουν χαθεί 11 εκατομμύρια βαρέλια ημερησίως, σε σύγκριση με 5 εκατομμύρια τότε. Όσο για τον πόλεμο της Ουκρανίας, το 2022, αυτός προκάλεσε μια απώλεια φυσικού αερίου της τάξης των 75 bcm, σε σύγκριση με 140 σήμερα.

Ο κ. Μπιρόλ αποφάσισε να μιλήσει δημοσίως διότι θεωρεί ότι το μέγεθος της κρίσης δεν έχει γίνει πλήρως κατανοητό. Όπως εκτιμά, ο κρίσιμος παράγοντας που θα αποσυμπιέζε την κρίση είναι το άνοιγμα των Στενών του Ορμούζ, από τα οποία περνάει περισσότερο από το 20% της παγκόσμιας ενέργειας, το συντομότερο. Όσο όμως συνεχίζεται ο πόλεμος, τόσο αυξάνεται ο κίνδυνος να χτυπηθούν και άλλες ενεργειακές υποδομές της περιοχής, προκαλώντας μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην παραγωγή.

Τη δεκαετία του '70, δύο πετρελαϊκά σοκ, το 1973 και το 1979, προκάλεσαν μια παρατεταμένη ενεργειακή κρίση που στιγμάτισε την περίοδο. Όπως και τότε, η ενεργειακή κρίση συμπαρασύρει τον πληθωρι-

σμό, με τους οικονομολόγους να προειδοποιούν για τον κίνδυνο στασιμοληθωρισμού.

Από την πλευρά του, ο ΟΟΣΑ προβλέπει ότι ο πληθωρισμός στις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου, G20, θα είναι κατά 1,2 ποσοστιαία μονάδα υψηλότερος από τις προηγούμενες προβλέψεις του, στο 4%. Αν και εκτιμά τη μείωσή του στο 2,7% το επόμενο έτος, ο διεθνής οργανισμός τονίζει ότι για να συμβεί αυτό, η άνοδος των τιμών της ενέργειας θα πρέπει να είναι παροδική και να αρχίσουν να υποχωρούν ήδη από τα μέσα του έτους.

Μπορεί λοιπόν αυτή η εβδομάδα να έδωσε μια σχετική ανάσα, με τον Αμερικανό πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ να δίνει προθεσμία μέχρι τις 6 Απριλίου

Τυχόν νέα χτυπήματα σε ενεργειακές εγκαταστάσεις του Ιράν θα ενέτειναν τους κινδύνους.

στη διπλωματία, αλλά εάν αυτή η προσπάθεια αποτύχει, πλέον δεν αποκλείονται ούτε οι κερσάιες επιχειρήσεις, ενώ τυχόν νέα χτυπήματα σε ενεργειακές εγκαταστάσεις του Ιράν θα ενέτειναν την οικονομική απειλή.

Όυτε όμως η διπλωματία θα είναι εύκολη, καθώς το μεν Ιράν αξιώνει αναγνώριση της κυριαρχίας του στα Στενά του Ορμούζ, ενώ την ίδια ώρα οι Ευρωπαίοι αναγνωρίζουν σταδιακά την ανάγκη της συνδρομής τους για την ασφαλή διέλευση του παγκόσμιου εμπορίου από τα Στενά, ώστε να περιορίσουν τις οικονομικές συνέπειες ενός πολέμου που δεν θέλησαν και για τον οποίο δεν ερωτήθηκαν.

* Η κ. Κατερίνα Σώκου είναι Nonresident Senior Fellow στο Atlantic Council και Ερευνήτρια Εξωτερικού στο [ΕΛΙΑΜΕΠ](#).